

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

Igazságügyi Felügyeleti Főosztály

Iktatószám: XX-IFFO/1695/ 3 /2019.

Szaniszló Csaba úr részére,

kmt+request-12992-fc11b987@kimittud.org

Tisztelt Uram!

„Közérdeklődés Közérdeklődés adat igénylés – Szakértői vélemények tartalmi követelményei” tárgyú, 2019. június 27. napján kelt, elektronikus úton megküldött, jogszabályok értelmezésére vonatkozó megkeresésével kapcsolatban – az Ön által feltett kérdéseket is feltüntetve – az alábbiakról tájékoztatom. Jelzem, hogy tájékoztatásom kizárólag a kimittud.atlatszo.hu weboldalon kerül feltöltésre, tekintettel arra, hogy pontos elérhetőségi címet nem adott meg a levelében.

Engedje meg, hogy felhívjam szíves figyelmét arra, hogy az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozatára tekintettel az Igazságügyi Minisztériumnak a jogszabályok értelmezése tárgyában kiadott állásfoglalásai nem kötelező erejűek, hanem tájékoztató jellegűek, azok az egyedi ügyben eljáró bíróságokat, hatóságokat, illetve a szakértőket nem kötik.

Az Ön által feltett kérdések az alábbiak:

- 1. „Kérem, szíveskedjen megküldeni részemre azt, hogy a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara honlapján elérhető 20. sz. módszertani útmutató hatályos-e, mikor kelt, és bármiben felülírja-e az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény rendelkezéseit?”**

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) 89. § (1) bekezdése alapján a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara elnöksége az igazságügyi szakértői tevékenység egységes és magas színvonalú ellátása érdekében módszertani levelet ad ki. Módszertani levelek kiadására tehát elsősorban a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara elnöksége jogosult, a Szaktv. 89. § (7) bekezdése alapján ugyanakkor az elnökség nem adhat ki módszertani levelet olyan szakterületen, amelyen az egészségügyért felelős miniszter vagy annak irányítása, felügyelete alatt működő szervezet külön jogszabály alapján módszertani levél kiadására jogosult.

Fentiekre tekintettel a **20. sz. módszertani útmutató hatályosságára vonatkozó kérdés megválaszolása és az igazságügyi pszichológus szakértőkre vonatkozó hatályos módszertani útmutató megküldése érdekében javaslom, hogy forduljon az Emberi Erőforrások Minisztériumához.**

Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) T. cikkének (1) bekezdése rögzíti, hogy **általánosan kötelező magatartási szabályt** az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett **jogszabály** állapíthat meg. Az Alaptörvény (2) bekezdése alapján pedig **jogszabály a törvény, a**

kormányrendelet, a miniszterelnöki rendelet, a miniszteri rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete, az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete és az önkormányzati rendelet.

A jogszabályban megjelenő magatartási szabályok mindenkire nézve kötelező érvényűek és végső soron kikényszeríthetőek. A fent hivatkozott jogszabályok alkalmazhatósága szempontjából az Alaptörvény jogforrási hierarchiára vonatkozó rendelkezései az irányadóak. Ennek alapján a törvény, kormányrendelet, miniszteri rendelet sorrend jelenti a fent hivatkozott jogszabályok egymás közti alá-fölérendeltségi viszonyát. Tekintettel arra, hogy **egy adott tevékenység, szakma végzése tekintetében irányadó egyéb szakmai szabályok, módszertani útmutatók nem minősülnek jogszabálynak, a jogszabályokkal nem lehetnek ellentétesek.**

A Szaktv. 3. § (1) bekezdése szerint az igazságügyi szakértő feladata, hogy a hatóság kirendelése vagy megbízás alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel, a függetlenség és pártatlanság követelményének megtartásával döntse el a szakkérdést, és segítse a tényállás megállapítását. A Szaktv. 3. § (3) bekezdése szerint továbbá **az igazságügyi szakértő a tevékenységét e törvény és más jogszabályok rendelkezései, valamint a tevékenységére irányadó szakmai szabályok megtartásával, legjobb tudása szerint köteles végezni.**

A Szaktv. 47. § (4) bekezdése az alábbiak szerint rögzíti a szakvélemény kötelező tartalmi elemeit: „A szakvéleménynek tartalmaznia kell

- a) a leletet,
- b) a vizsgálat módszerének rövid ismertetését,
- c) a szakmai ténymegállapításokat,
- d) a szakértő véleményét,
- e) ha az ügyben korábban vizsgálat lefolytatására került sor és a kirendelés erre kiterjed, a korábbi vizsgálatra vonatkozó adatok és megállapítások értékelését,
- f) a módszertani levélre történő utalást, illetve a módszertani levélben foglaltaktól történő eltérés esetén ennek indokait és
- g) az arra való utalást, hogy az igazságügyi szakértő mely szakterületen jogosult szakvéleményt adni illetve, hogy az igazságügyi szakértő vagy más személy eseti szakértőként járt el.”

A Szaktv. 3. § alapján az igazságügyi szakértő a tevékenységét a tevékenységére irányadó szakmai szabályok megtartásával is köteles végezni, azonban a Szaktv. 47. § (4) bekezdése alapján **maga a Szaktv. sem ír elő kötelezettséget a módszertani levelekben foglaltak feltétlen alkalmazására. A hatályos módszertani levélben foglaltaktól az igazságügyi szakértő eltérhet,** a módszertani levélben foglaltaktól való eltérés esetén azonban a szakértő köteles leírni a módszertani levélben foglaltaktól történő eltérés indokait. A Szaktv. 92. §-a a módszertani levelek tekintetében továbbá azt is rögzíti, hogy **a módszertani levél a kormányzati portálon történő közzétételétől a hatóság számára tájékoztatásul, a szakértőnek pedig a szakértői tevékenység ellátása során iránymutatásul szolgál.**

Mindezek alapján, **amennyiben egy hatályos módszertani levél a szakvélemény tartalmára vonatkozóan is tartalmaz rendelkezéseket, akkor a szakértőnek ezeket is figyelembe kell vennie, de** tekintettel arra, hogy a Szaktv. *jogszabály*, valamint arra, hogy a Szaktv. a 47. § (4) bekezdése nem csupán lehetséges, hanem kötelező elemként sorolja fel a szakvélemény részeit, ezért **az igazságügyi szakértők elsősorban mindig a Szaktv.-ben foglaltaknak megfelelően kötelesek elkészíteni a szakvéleményüket.**

2. „A szakértői vélemények tartalmi követelményeire a 20. sz. módszertani útmutató előírásai irányadók, vagy az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 47.§-ának 4) bekezdése?”

Az 1. pontban adott válaszom alapján a Szaktv. 47. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezések irányadók elsődlegesen a szakértői vélemények tartalmára.

3. „Megfelel-e a valóságnak, hogy a pszichológus a módszertani útmutató alapján nem köteles betartani a szakvélemény tartalmi elemeiről szóló kötelező törvényi rendelkezéseket?”

Nem felel meg a valóságnak, az igazságügyi pszichológus szakértők ugyanis is kötelesek betartani a Szaktv. szakvélemény kötelező tartalmi elemeire vonatkozó rendelkezéseket.

4. „Mérlegelheti-e a szakértő azt, hogy kitölti a szakvéleményét a kötelezőtartalmi elemekkel, vagy ez a diszkréciójára van bízva, eltérhet a törvényi előírástól?”

A szakértők kötelesek betartani a Szaktv. szakvélemény kötelező tartalmi elemeire vonatkozó rendelkezéseket. A Szaktv. 47. § (4) bekezdés a)-d) és g) pontjaiban foglalt részeket minden esetben tartalmaznia kell a szakvéleménynek. A módszertani levélre történő utalás akkor hagyható el a szakvéleményből amennyiben nincs az adott terület vonatkozásában hatályos módszertani levél, továbbá a korábbi vizsgálatra vonatkozó adatok és megállapítások értékelése is csak akkor szükséges, ha az ügyben korábban vizsgálat lefolytatására került sor, és a kirendelés erre is kiterjedt.

Jogorvoslati tájékoztató

A közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasítása vagy a teljesítésre nyitva álló (illetve a meghosszabbított) határidő eredménytelen eltelte esetén, valamint az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összegének felülvizsgálata érdekében a Fővárosi Törvényszéken (1363 Budapest, Pf. 16 - 1055 Budapest, Markó utca 27.) keresettel élhet.

A közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatos jogsértés esetén a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.) is fordulhat.

A pert az igény elutasításának közlésétől, a határidő eredménytelen elteltétől, illetve a költségtérítés megfizetésére vonatkozó határidő lejártától számított harminc napon belül kell megindítani. Ha az igény elutasítása, nem teljesítése vagy az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összege miatt a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál bejelentést tesz, a pert a bejelentés érdemi vizsgálatának elutasításáról, a vizsgálat megszüntetéséről, vagy lezárásáról, továbbá az adatkezelő jogsérelem orvoslására, illetve annak közvetlen veszélye megszüntetésére történő felszólítása eredményéről szóló értesítés kézhezvételét követő harminc napon belül lehet megindítani.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2019. július „26”.

dr. Sembery-Sugár Hajnalka
főosztályvezető

